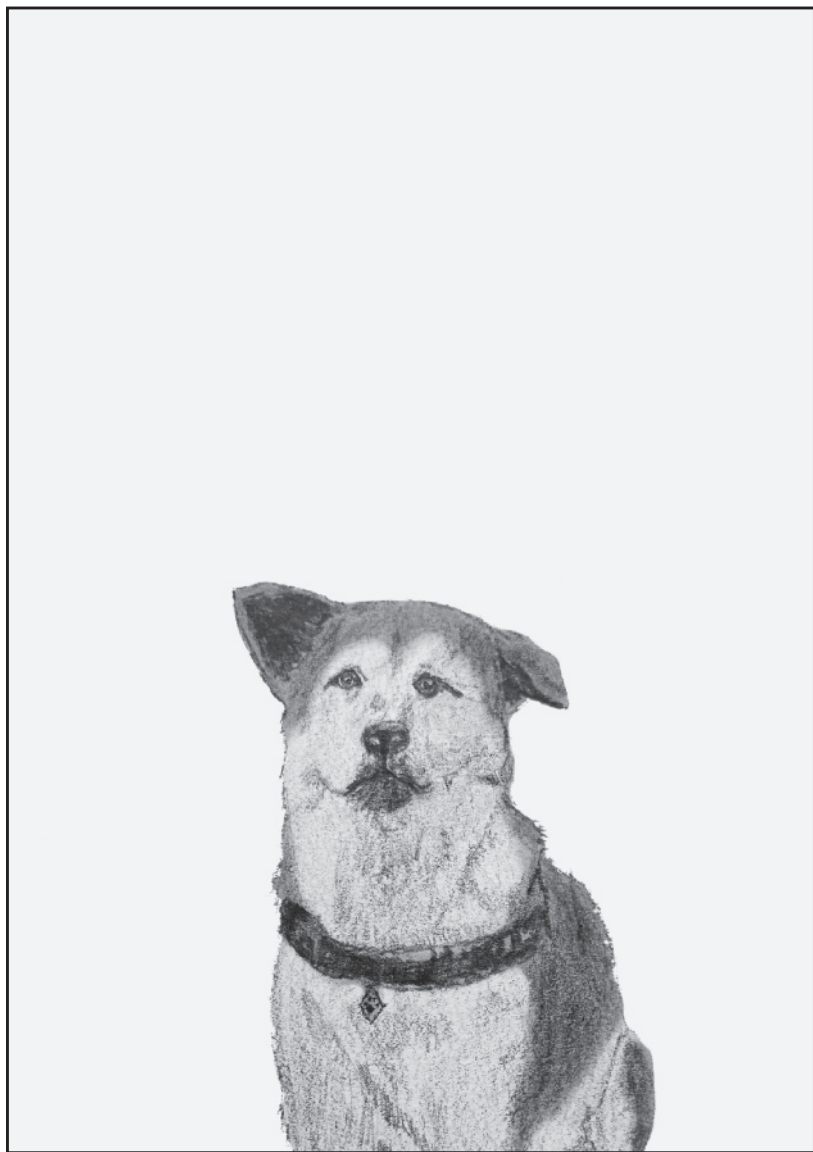

Hachi, getekend door Anna Dekker.

Voor Bianca, Bruno, Mai-Kee, B.J., Maxi en Soof

Voorwoord

Dit boek begon niet als een boek.

Het begon met een oneindige reeks appjes en sms'jes, met talloze gesprekken, met vele mails, met het over en weer sturen van grappige en ontroerende filmpjes via social media. Allemaal hadden ze hetzelfde onderwerp.

Honden.

In de bijna 25 jaar dat we inmiddels bevriend zijn, is onze fascinatie en liefde voor honden altijd een rode draad geweest. Wanneer je twee hondenliefhebbers bij elkaar zet is er altijd een gespreksonderwerp. Wanneer je twee hondenliefhebbers bij elkaar zet die óók nog eens vrienden zijn en bovendien allebei schrijver, dan houdt het gesprek nooit op, en het schrijven evenmin.

De eerste aanzet tot dit boek was een lang, troostend bericht dat Alex aan Leon stuurde, die zojuist afscheid had moeten nemen van zijn eerste hond, Maxi. Rouw en afscheid horen bij het leven, helaas bij hondenmensen in verhevigde mate, want in verhouding tot de mens sterven honden eerder en dus vaker. Leon antwoordde: 'Veel dank voor je bericht, ik heb het vaak

herlezen vandaag. Misschien moet dat ooit alsnog het Boogers-Verdonschot-boek worden: de ode aan de hond.’

Dat boek is er nu, en daarmee die ode.

Alex Boogers en Leon Verdonschot
Vlaardingen/Maastricht, 2025

Dogs do speak, but only to those who know how to listen.

Orhan Pamuk

Dogs and angels are not very far apart.

Charles Bukowski

Leon:

Het klinkt fingevoeliger om te stellen dat niemand me zo goed kent als mijn vriendin of een goede vriend als jij, maar de waarheid is natuurlijk dat niemand me zo goed kent als De Algoritmen.

Dus word ik, wanneer ik Instagram open, overspoeld door filmpjes van honden, omdat het de algoritmen niet heel veel moeite zal hebben gekost te ontdekken dat ik die leuk vind, en dat mijn waardering voor ze ook niet afneemt wanneer de hoeveelheid filmpjes drastisch toeneemt. Onverzadigbaarheid, mateloosheid, dwangmatig gedrag, verslaving: het zijn termen die meestal vallen wanneer het gaat over drugs, of drank, of desnoods games, of seks. Voor mij gaan ze eerder op voor filmpjes van honden, en dan met name de grappige, al geloof ik dat ik filmpjes van honden al snel grappig vind. Of ontroerend, of zielig. Dat zijn de enige smaken, geloof ik: ik moet om honden lachen, of huilen.

Misschien was het omdat ik afgelopen week op vakantie was en daardoor mijn boxer Soof miste, maar er kwam een filmpje voorbij dat ik wel tien keer achter elkaar heb bekeken. Het is een

filmpje van een Britse winkel in gezondheidsproducten. De eigenaren hebben een hond. Het is een Engelse bulldog en hij heet Vinny. Hij ziet er precies zo uit als je je voorstelt bij een bulldog die Vinny heet. Als Vinny een mens was, hield hij er naast zijn leven in de bouw nog een ander als bokstrainer op na. In het filmpje ligt Vinny in de etalage van de winkel. De hele dag lopen mensen langs. Sommigen lopen lachend door. Anderen blijven even staan, en bukken in de richting van Vinny. Ze praten tegen hem, of tegen elkaar óver hem. Vinny reageert soms door op te kijken, maar vaker slaapt hij gewoon door.

Het duurde even voor ik me realiseerde dat er die dag natuurlijk ook mensen zijn langsgelopen die het filmpje niet hebben gehaald, omdat ze helemaal niet reageerden.

Die mensen staan zó ver van me af, dat ik niet eens aan ze had gedacht. Ik moet moeite doen om me voor te stellen dat ze bestaan.

Toevallig kreeg ik daar op de laatste dag van mijn vakantie hulp bij. In Deventer, in een winkel die zowel oude platen als boeken verkocht. Op een tafel bij de kassa stonden twee rijen boeken. De lange rij links, dat waren alle boeken over katten. Het korte rijtje rechts: alle boeken over honden.

Een van die boeken hoorde eigenlijk niet in het rijtje thuis, maar ook weer wel. Het boek ging weliswaar óver honden, maar in tegenstelling tot al die andere boeken was het uitgangspunt niet interesse of liefde. Het uitgangspunt van dit boek was: afkeer.

In *Het complete anti-hondenboek*, oorspronkelijk uit 1988, maar de vierde druk (!) die ik kocht uit 1993, legt de destijds 39-jarige Hans Dorrestijn uit wat hij tegen honden heeft. Hij begint zijn tirade bij Lassie, die hij verantwoordelijk houdt voor de popula-

riteit van honden. Een van de wezenskenmerken van een hond, loyaliteit, reduceert Dorrestijn al op pagina zeven tot sentiment: 'Er kwam in het boek een scène voor die blijkbaar veel indruk maakte, want iedereen zeurde over het feit dat Lassie eens honderden mijlen aflegde om weer bij zijn baasje terug te komen.'

Alles wat ik mooi vind aan honden, vindt Dorrestijn afstotelijk.

Hun ogen: 'Meestal hebben honden lelijke ogen.'

Hun oren: 'Lange oren verlenen de hond een al even deerniswekkend als dom uiterlijk.'

Hun lijf: 'De romp heeft weinig interessants te bieden.'

Hun neiging tot het beschermen van hun gezin: 'De hond is het meest ongestuvig dier ter wereld. Zelfs als er iemand voor een goed doel aanbelt, raakt de hond buiten zichzelf van woede. Ik moet altijd erg lachen als ik zie hoe de hond ook tekeergaat tegen collectanten voor de Dierenbescherming.'

Hun kwispelende staart: 'Dat gebeurt bijna uitsluitend om de mens te behagen.'

Dat vermeende constante behagen van de mens zit Dorrestijn sowieso dwars: 'Wat een karakterloos iemand, wat een zak, is de hond vergeleken bij de kat!' Hij vervolgt: 'Helaas gaat het net als bij mensen onderling: een oppervlakkig, lawaaiig iemand die veel lacht en snoeft, heeft een uitgebreide kennissenkring. Hij is populair en krijgt alles van iedereen gedaan. Grijnzend en snuivend komt hij de gemeentesecretarie binnenstappen, alle aanwezigen hartelijk begroetend, ook de antisemieten. Zo iemand krijgt van de dienstdoende ambtenaar onmiddellijk een woning toegewezen en een verlegen persoon laten ze rustig in de rij staan.'

Maarten 't Hart noemde het in *Vrij Nederland* 'een drollig boek dat niet gedrukt had mogen worden'. Daar leek enige woede uit te spreken.

Ik kon niet boos worden over het boek. Ik moest er alleen maar om lachen, zoals je dat meestal doet om opvattingen die je te belachelijk vindt om serieus te nemen. Ik moest denken aan Kees van Kooten, die in *Het dierbaarste van Kees van Kooten* schreef: 'Het verschil tussen een hond en een poes is dat je een hond zoveel van je kunt laten houden als je zelf wilt. Mensen die niet van honden houden, durven niet helemaal van zich te laten houden.'

Toen een dag later mijn boxer eindelijk weer tegen me aan lag (Dorrestijn: 'Als u zichzelf erg lelijk vindt, neem dan een boxer.') en ik haar vacht aaide (Dorrestijn over boxers: 'Je kan nog beter een egel aaien.'), liet ik Soof aan het boek ruiken. Misschien wilde ze het uit wraak verscheuren. Ze rook er even aan, kwispelde, en sliep toen verder.

Alex:

Ik weet niet meer precies hoe oud ik was toen we weer op vakantie naar Limburg gingen en ik Tobie leerde kennen. Voor mij was Limburg het enige 'buitenland' dat ik de eerste zestien jaar van mijn leven kende. Elke vakantie probeerde ik in een grot een stuk mergel los te bikken en als een schat mee te nemen naar onze tent, waar ik een kunstwerk van het zachte gesteente hoopte te maken. Mijn moeder brulde elke keer dat ik niet te ver de grotten in mocht, omdat ik anders zou verdwalen.

'Laat dat kind!' zei mijn vader. 'Zo wordt het tenminste een vent.'

‘Wat? Als hij verdwaalt in een grot?’

Mijn vader keek mijn moeder hoofdschuddend aan.

‘Als hij zijn weg vindt,’ zei hij, en daarna zette hij het flesje bier weer aan zijn mond, en keek hij naar de andere campinggasten, die aan het badmintonnen waren, lagen te sudderen in de zon of die de barbecue in de fik probeerden te steken.

We gingen elk jaar naar een veld in Meerssen dat eigendom was van een boer die wat extra geld wilde verdienen en een bord in de grond had gestoken met daarop de nieuwe functie van het veld: ‘CAMPING’.

Nadat we de camping hadden bereikt, zei mijn moeder: ‘Wat een achenebbisj! Dit is gewoon een boerenveld.’

‘Een paradijs,’ zei mijn vader glunderend. ‘En goedkoop!’

De locatie was gunstig gelegen, tegenover het bos en de grotten, aan de rand van de rivier de Geul, omringd door koeien die ons elke ochtend wakker loeiden. Het veld was hobbelig door de vele molshopen, en als de wind verkeerd stond, dan rook je de stank van koeienvlaaien. De boer had bij zijn huis provisorisch vier douches aangelegd en in een gat in de grond een betonnen kikkerbad laten storten waar de kinderen konden zwemmen en spelen.

Tijdens een van onze eerste vakanties op de camping werden we elke ochtend begroet door een hond die langs de tenten zwierf en om wat eten bedelde. Toen ik voor de tent aan het spelen was kwam hij ineens aanwandelen en bekeek hij wat ik aan het doen was. Misschien wilde hij weten of er iets te bietsen viel. Hij liet zich moeilijk aanhalen en bleef mij op afstand gadeslaan. Ik vroeg aan mijn vader, die met zijn blote, harige buik voor de opening van de tent stond, wat voor hond het was.

‘Dat is geen hond, dat is een rat,’ zei hij.

‘Misschien is het een poedel,’ zei ik.